

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminic'a, F6i'a, candn concedu ajut6riele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 16/4 Maiu.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

„Resbelu si nationalitati.“

Suptu ac6sta rubrica publica „Neue freie Presse“ din 5 Maiu unu articulu de parte batatoriu, la care noi din punctu de vedere nationalu romanescu ne aflamu siliti a face unu comentariu, se intielege mai multu partialu. Cnprinsulu lui are urmat6riele: „O parte ranita a Austriei pre lunga miser'a finantieloru este cu deosebire, diversitatea nationalitatiloru. . . In imperiulu individualitatiloru politice-istorice nu se exprima unirea in simtieminte si energi'a in lucrare atatu c'a in altele, s6u de se si exprime — totusi este de temutu, ca inamiculu prin intriga ar pot6 prepar' calamitati inlainturulu tieriei, prin apelu catra un'a s6u ceealalta nationalitate, care ar voi se se dezbine de catra imperiu s. c. l. . . Fara indoie'la. ca Rusi'a va intrebuintia si in privinti'a ac6sta t6te mediul6cele. . . Cine scie d6ca nu chiaru si vagabundii acei de italieni, cari au aprinsu fregatt'a „Novara“ s. c. l. (mai eri la Pola) nu sunt platiiti totu de dens'a? — Apucaturile aceste catilinarie fara margini inse potu deveni pericul6se pentru unu imperiu, ale caruia provincii sunt departe de a fi impreunate cu o asemenea putere de adesiune, c'a ale provinciiloru altoru state. . . Nu voimu se vorbimu aoi de lozu despre Francoi'a s. c. l., dar' suntemu convinsi, ca chiar' in Rusi'a la locuitorii provinciiloru marei resaritene a domnitu o mai viua p'cepere pentru pierderea la Dunarea de diosu, decatu a domnitu in Transilvani'a candu cu pierderea Lombardiei. — Noi carora statulu ne este obiectulu celu mai pretiosu intru ceriu si pamentu, amu plansu totud6na si la ori ce ocaziune ac6sta lipsa a consciintiei de statu.“

Ac'i trebue se ne oprimu unu momentu. Se vede, ca aici 'si-a ajunsu auctorulu art. punctulu culminantu din ceea ce voia se doved6sca. Ce natiune intielege „N. fr. Pr.“ sub cuventulu „Transilvani'a“, ca-ci intr'ens'a locuiescu trei? P6te pre unguri, cari fugiau numerosi preste granitia sub standartulu lui Garibaldi, ori alu lui Klapka si asteptau pre Garibaldi c'a pe unu Mesia se vina si se i mantuie'sca s. c. l.? S6u pre romani, dintre cari nu'mi aducu aminte se se fia dusu nece unulu la Garibaldi? — Da! mirabile dictu! nesmintitu ca mai multu pre romani trebue sei intiel6ga si coc6na „Presse“, c'a pre cei mai numerosi, chiaru si asemanarea cu provincie Rusiei, pre candu au pierdut u Basarabi'a, ne dovedesce ac6sta. — Acuma intielegemu ce insemn6sa, candu ungru' se straduescu, c'a se ne inegr6sca in totu chipulu in diurnale si cu ori ce ocaziune, acuma scimu incatrau au tientitu acusarile, ca romanii transilvani ar conspir' cu cei de dincolo de Carpati s. c. l., de aci t6nele cele reutati6se, ce-i cuprindu chiar' si atunci, candu romanii dau se face cate unu pasu inaintu in literatura. „Decretulu ministrulu culteloru din Romani'a este capace de a realiza Daco-Romani'a? . . . (literaria?) dar' Panoni'a va veghi'!“ — Risum teneatis! — Este 6re compunerea unui lexiconu trebuintiosu compunerea unui regatu?! Cu t6te ca romanii urm6sa numai simplu esemplu intregu Europei civilisate, totusi neci a c6sta nu l'io 6rta Panonia! Si vointi'a ei? — Trecemu inse la lucru. Cum se pot6 c'a „N. fr. Pr.“ deodata se acuse pre romani de nepasare, candu mai deunadile ii ponea de esemplu de fidelitate si patriotismu in contra ungriloru?! Este 6re, ca politic'a coniecturala, in care nu se pot6 necun6sca catva pesimismu, a aruncat'o pana in mediul6culu Transilvaniei?! — Trebue

se marturisimu, ca totu acelu diurnalu, carele mai inaintu spari'a lumea cu incriminari asupra ungriloru, ca voiescu desbinarea imperiulu sol. astadi, cu t6te ca se cun6sca de celu mai centralisticu, totusi se afla aplecatu, c'a chiaru si in momentulu, candu patri'a este in periculu, se li se face concesioni ungriloru? — Pana a avutu interesu de a sustien6 pre romani atietandui in contra ungriloru — fiindcu romanii au fostu in Reichsrath s. c. l. o-a facutu, a cumu a intorsu fo'i'a! De ce?! — Nu este ac6sta politic'a cea adevrata ce trebue se se p6rte cu romanii, c'a se se castige totu mai tare simpatiele loru. Austri'a are interesu a sustien6 si protege pre romani si acestia a o av6 pre dens'a de scutu pretioitu. 'Mi aducu aminte de unu articulu a lui „Ost deutsche Post“ precandu s'a facutu revolutiunea in Bucuresci, in care se plangea despre politic'a cea rea ce a dus'o Austri'a la ocuparea Principatelor si pe care o duce facia cu romanii de sub dens'a, care nu este de locu de acea insusire, c'a se se p6ta aplauda c'a nimerita!!!

Cumca romanii transilvani sunt departe de a merita incriminari de conspiratori, si nepasatori pentru sustinerea monarchiei o sciu acusatorii mai bine c'a chiar' noi insusi. Dar' acuma candu diurnalele maghiare t6te se unescu cu „Hirn6k“ c'a ungru' se intrebuintiescu *) calamit6sele strimtorari ale regimulu spre a st6rce concesioni, acuma diu, nu este totu una, d6ca romanii in neintielegerea si lasatatea, care mi se pare, ca era sei coprinda t'u momentulu, vor st' numai cu manel6 in sinu. Acuma fumigandu si cu fapt'a dandu de minciuna t6te aceste calumii de dacoromanismu, a sositu timpulu c'a romanii 6r' se doved6sca, cum au mai doveditu lealulu loru simtiu pentru patria si tronul si cu ac6sta se paralisesce pre dusmanii, cari se folosescu de ocaziunea de ai face tradatori. „N. fr. Pr.“ finescu articulu amintitu cam asia? 6re nu ar trebui c'a barbatii de statu se apuce c'a Mari'a Teresi'a mediul6cele ouvenite spre a redic' entusiasmulu pop6reloru si a le face c'a se si arunce in riscu directu t6ta esistinti'a pentru imperiu, jertfindu vi6tia si avere pentru densulu? — Mai. S'a inca nu a incetatu a fi unu tata benefactoriu pentru romani. Numai regimulu de acum trebua, c'a spre a multumi pre unguri se nu ignorese pre romani c'a natiune politica?! Se speramu inse ca dreptatea, ea va fi impulsulu, cu care regimulu va voi se redice entusiasmulu romaniloru, ale caroru bracie vertosu au castigatu multe laure pentru istori'a monarchiei. —

Despre fondurile transilvane si mai anume besericesci si scolastice.

(Adausu la cele publicate in an. 1863.)

„Sionulu romanescu“ isi propuse a sc6te la lumina si a face cunoscuta starea fondurilor besericesci si scolastice ale romaniloru. Acea f6ia besericesca pot6 se fia in ac6sta privintia mai noroc6sa de oatu diarielle romanesci politice, caroru nu li se prea recun6sca chiamarea de a se amesteca in astfelu de trebii. Cu t6te acestea numitele diarie in lips'a totala de o f6ia besericesca isi luara si ac6sta voia de a publica cate odata starea unoru fonduri destinate spre scopuri besericesci si scolastice; a impartasi inse cum amu dice, unu conspectu generalu privitoru la t6te fondurile de natur'a acestoru aici numite a fostu pana acum curatu preste potintia. Cum se si pot6 ajunge o sarmana f6ia roman6sca la atata, pentru c'a se i se

*) Austri'a 6re de aceea remasese in 1854 neutrala, fiindcu a fostu intiel6sa cu Rusi'a?! Me indoiuescu. — R.

concr6da asi6 ceva, candu pana in dilele absolutismulu nici insusi gubernulu tierii cu totu aplombulu auctoritatii sale n'a fostu in stare de a sc6to la evidintia fondurile confesiuniloru auton6me.

Cititorii Gazetei isi voru fi aducendu aminte, ca subscrisulu in an. 1863 publicase starea fondurilor publice intru care si cateva besericesci din Transilvani'a. Acelu conspectu inse publicatu in Gazet'a nu era din acelu anu, ci din 1855 scoosu din acte oficiale. Gubernulu civilu si militar adica isi pusese pitiorulu in pragu, pentru c'a se lamur6sca, se aduca la evidintia feluritele fonduri transilvane cate stetesera pana la 1848/9 sub administratiune si controla publica. Functionarii comandati la acea lucrare si migal6sa si uriti6sa s'au apucatu d' lucru in an. 1854 cu totuadinsulu, au lamuritu mai multe fonduri, 6ra unora nu le-au potutu de nici de cum de capateiu, din cauza precum se pare, ca acelea se stracurasera p'intre degetele unoru manipulanti repozati mai de multu.

Acelesi fonduri descoperite si regulate intru anii 1854 si 1855 se publicara pe an. 1863 si in Schaematismulu Trans. din 1863, din care dn. G. . . u reproduce starea fondurilor din Blasiu in „Sionu“ Nr. 7 si 8 a. c. Aici inse imi iau voia a insemna, cumoa in. gubernu alu Transilvaniei nefindu indestulatu cu a cea sc6tere la lumina a fondurilor publice, in var'a din an. 1864 insarcin' pe unulu din cei mai nepregetatori consiliari, adica pe dn. Iacobu Rannicher cu t6ta treb'a ac6sta atatu de grea si epin6sa, in catu acelasu cunoscu greutatea problemei ce avea se deslege pana se sc6tia din pulberea actelor cate si mai cate documente ajutat6re la punerea in evidintia a fonduriloru, n'a voitu a merge nici la senatulu imper., ci a remasu acasa si s'a pusu pe lucru. D6ca dn. Rannicher va fi terminatu s6u nu lucrarea s'a, nu am potutu afla pana acum; ceea ce scimu este, ca bilantiurile din 1855 nici chiaru rectificate ici colea in an. 1862 (prin redactorulu Schaematismulu?) nu mai potu figura si la 1866.

Intr'aceea noi se ne marginimu dela fondurile transilvane la cele besericesci si scolastice ale Romaniloru locuitori in cateva tieri ale monarchiei austriace, 6ra nu numai in archidieces'a A. Iuliei. D6ca adica vrea cineva se priv6sca asemenea fonduri totuodata din punctu de vedere nationalu, precum facu si ungru'ii, si serbii, si sasii, atunci cercetarile trebue se se intinda preste totu, atunci ar fi unu postulatulu nationalu, c'a bilantiele specificate ale tuturor fondurilor se se publice in fiacare anu, pentru c'a asi6 natiunea se soia ce are si ce'i mai lipsesce. Deocamdata ar face unu servitiu mare inca si cate unu bilantiu comparativu, din care se se vedea curatu, d6ca cutare fonduri in cursu de oativa ani au mai crescutu ori au soadiutu. Asi6 de ecs. pentru c'a se ne re'nt6roemu astadata si noi la fondurile Blasiulu, apoi acelesi inaintu de ac6sta cu ani 20 sc6se la evidintia, autenticate prin comisiunea reg6sca tramisa in adinsu spre acelu scopu pe anii dela 1830 pana la 1845 se si tiparira pe doua c6le mari in folio si se impartira in diecesu. CREDU Domnule Redactoru, ca nu va fi de prisosu a reproduce incau in estrasu acelu computu autenticatu, atatu pentru c'a cei interesati de fondurile confesionale si — d6ca ve place — totuodata si nationale, se aiba ocaziune de atrage paralela intru starea loru cum au fostu aceea nainte de ani 20, precum si de a cun6sca, pe unde si in ce modu era acelesi elocate. De aci incolo vedea alti d'6ca si dupa ce metodu voru avea placere de a face cunoscuta starea fondurilor din alte ar-

chidiece si diecese romanesci de o confesiune séu alt'a.

Capitaluri vechi daruite de episcopulu Ioanu Bobu si elocote.

	Capitaluri in		Interese anuale	
	m. conv.	cr.	in m. conv.	cr.
Cin oi capitaluri elocote la cas'a statului si prefacute prin tragere de sorti	40.000	—	2000	—
Si ese capitaluri elocote ou cate 2 ¹ / ₂ , 2 ¹ / ₄ si 2 ⁰ / ₀ (in timpulu resbóieloru franco - austr. mai naintea devalvarii banil.) prefacute in capitalu eloc. la cas'a provinciala cu 6 ⁰ / ₀	95.452	40	5727	9
Dtto altulu totu la cas'a prov. totu à 6 ⁰ / ₀	107.231	39 ¹ / ₅	6433	54
Dtto, elocatu mai anteu la particulari (la magnati), apoi asiediatu totu la cas'a pr.	13.514	—	810	50
Dtto scosu totu dela privati si datu la cas'a prov. totu 6 ⁰ / ₀	8.962	—	537	36
Capitalu adunatu din colecte dela coredigionari, asied. totu la cas'a pr. à 6 ⁰ / ₀	25.786	—	1547	16 ⁴ / ₅
Capitalu scosu din vendiarea unoru lucruri mobile de ale repaus. episc. Bobu si depus. din porunea gub. la cas'a de pastratu din Sibiu, pana candu ar cresce la sum'a de m. c. fl. 1000	710	34	—	—

Sum'a capitalurilor elocote de ep. Ioan. Bobu si intereseloru anuale

Séu scotiendu capitalulu datu de privati 25.586 fl. m. c., remanu capitaluri curatu Bobiane si cu interesele loru .

Capitaluri scóse din averile remase ale episcopului Ioanu Bobu si lasate clerului prin testamentulu séu :

Din bani aflati in sum'a efect. m. c. fl. 36.220 cr. 12. Din vendiarea succesiva a viteloru, cerealeloru de mai multe feluri, a fênu lui, paieloru, legumeloru, precum fasole, masare, linte etc., a vinului, vinarsului si a mai multoru lucruri amerunte, pre lunga portarea de socoteli prin canonicii Vas. Filipanu, Td. Popu, Dim. Caianu, Stoica, Ioanu Lemeni, Sim. Crainicu, Vas. Ratiu dela 1830 pana la 1837 in sum'a totala

Adaugunduse acésta suma la sum'a capitalurilor vechi ese in totalu m. c. fl.

Observatiune.

1. In acestea capitaluri se coprinde si capitalutiulu besericeii catedrale fundatu de episc. Maioru, imultitu de eppulu Bobu pana la sumasiór'a 1200 fl. m. c.

2. Asemenea si alu scóleloru totu numai de 1200 fl. m. c.

(Ambe capitaluri destinate mai multu numai pentru reparaturi usióre si paremise pen-

tru premii din interese).

3. Din interesele capitalurilor clerului elocote pe la mai multi domni de ai tierii, in mani'a toturoru urgitariloru eppulu I. Lemeni si a porunciloru gub. pana la an. 1845 nu s'a potutu scóte, oi au mai remasu restantie *) :

4. Pe sam'a besericeii catedrale au mai datu ep. Io. Bobu la cas'a statului cu 2¹/₂ si 3¹/₂ ⁰/₀, cum si la cas'a prov. cu totulu

5. Asemenea si la scóle

Inse ep. Ioanu Bobu fundase din alu seu si capitalulu de siepte canonicii cá asesori consist., profesori etc., éra capitalulu privatu alu acestuia in an. 1845 era eloc. à 4⁰/₀

— Éra capitalulu tipografiei seminarului in bani era in acelasiu anu elocatu à 2, 2¹/₂, 5 et 6⁰/₀

Ci despre tipografia in Nr. viit. mai pe largu.

Fondulu pretiloru neptintiosi (deficientium) si alu preteseloru veduve.

Acelu fondulu diecesanu de atunci, inse pana la 31 Aug. 1845, adica in siepte ani abié crescuse la mic'a suma de m. conv. fl. 6715 cr. 19. éra din acésta 4800 fl. era elocati din porunca guberniala la cas'a provinc., éra restulu pe la 19 Sept. se pastrá in lada, pe semne pana s'ar mai aduna ceva. Interesele inca neincasate pe atunci facea m. conv. fl. 638. (Va urmá.)

Sibiu 8 Maiu. (Estrasu.) Diatrib'a brasioveniloru ivita mai anteu in „Telegrafulu rom.“, apoi si in Gazet'a (Nr. 29) a produsu aici la loculu competente o intiparire durerosaa. Lasamu ca urditorulu certei isi facuse o spaima cu totulu desiérta si nu avù rabadrea cá se astepte resultatulu organizatiunii besericesci, dar' apoi respunsulu ce i s'a datu in locu de a se tiené strinsu in defensiva, a intrebutia tóte temeiturile bune pe care putea se le aiba cu inlesnire si in locu de a infrunta numai pe urditorulu certei, elu se apuca a declara de venetici pre toti cati nu s'au nascutu in Brasiovu, cum si a le amerintia gonirea loru de acolo. Dv. inse sciti, ca celu pucinu 1/3 parte din negutiatorii Brasiovilu sunt veniti, éra nu nascuti acolo; nemuritorulu protopopu Carabetiu, cum si protop. P. Germanu (ambii nascuti in comit. Turdei), fostii doi parohii in Brasiov. vechiu, translatorulu Baracu, controlorulu Rusu si alti barbati de litere, pe carii ii chiamá Ddiu la sine, au fostu veniti de airea la Brasiovu; dintre docentii si profesorii scóleloru romanesci de acolo diece in si sunt nascuti, crescuti, póte si imbatraneti pe airea, numai nu in Brasiovu. Parte mare din acesti ómeni de litere s'au si casatoritu in familiile romanesci din Brasiovu. Acum din toti aceia pe care numesce negutiatorulu Manole buruienii rele venetice . . ., care ar trebui straplantate dintre Brasioveni? Óre visat'a densulu pana unde a iebitu cu acea amerintiare?? — Camer'a tieriloru romanesci a dechiaratu — in anii trecuti prin lege sanctionata dupa tóte formele, cumca oricine va adeveri prin matricula de botesu ca este nascutu romanu, se priimesce de fiu alu patriei cá naturalisatu. Nu cumva brasiovenii aru fi capaci de a tracta pe ómenii de litere, precum a fostu tractatu odinóra Dr. Vas. Popu si profesorulu Costa, pe care nisce Satulungeni l'au aruncatu in midiloculu ulitiei? Asié ceva e curatu preste putintia. Niciodata nu se va mai pedepsi o clasa intréga de ómeni pentru unulu singuru séu si doi; nici odata brasiovenii, afara póte numai de dn. Manole, nu voru privi de venetici pe

*) Óre inse incaí pana astadi se voru fi scosa acele interese?! —

conationalii loru fia aceia nascuti ori si unde, ei voru sci se osebéscá totudeauna intre loculu nascerii si intre caracterulu omului. Alu DTale s. c. l. . .

Sibiu 8 Maiu. Simtiulu de stima si multumire catra prea stimatii Domni aici insemnati, cari — cu una ocaziune — vediendu mi starea trista, au binevolitu a me ajutora, a nume P. O. D. protopopu Leontiu Leontianu cu 50 fl. v. a., O. D. Petru Radu cancelistu cu 10 fl. si stimatulu Domnu invetiatoriu Demetriu Muresianu cu 20 fl. v. a., me indémna a le aduce prin acésta multumita publica.

Vasilu Marcianu, juristu.

Protocolulu

siedintiei comitetului Asociatiunei transilvane romane tenute in 8 Maiu 1866 c. n. sub presiudu Ilustritatei S'ale Dlui consiliaru Petru Manu, fiindu de facia DD. membrii ai comitetului: Ilustr. S'a D. consiliariu gub. Pavelu de Dunc'a, Rvrd. D. protosingelu Nicolau Popea, D. Gabr. Vajd'a, cassieru la cass'a provinciala D. Dr. Ioane Nemes, DD. prof. I. Popescu si Nicolau Cristea; apoi secr. II. I. V. Rusu si D. cassieru alu Asociatiunei Constantinu Stezaru.

§ 30. Presidiulu presentésa conspectulu despre starea cassei Asoc. pre tempulu acestei siedintie, din carele se vede, cumca Asociatiunea — dupa subtragerea erogateloru — are in proprietatea s'a sum'a totala de 23.187 fl. 99⁵ cr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 31. Secret. II. impartasiesce o scrisóre de dto 7 Martiu a. c. Nr. 33 a dlui protopopu alu Hedvigului Ioane Mog'a, prin care aduce la cunoscentia comitetului, cumca mai multe comune din tractulu seu protopopescu se deoblegasera inca in an. 1863 a contribui unu anumitu cuantu la fondulu Asoc. in decursu de mai multi ani, platindu pe facare anu o anumita rata, si dupace acele comune din 1863 nu si-au implinitu pana acum deobligatiunea s'a, de alta parte nestaruindu oineva pentru incassarea cuantului deobligatu: totu deodata recuira pre comitetulu Asoc., cá se emita dispositiunile necesarie, pentru incassarea cuanturiloru restante dela an. 1863 pana in presentu.

Conclusu. II. S'a D. comite supremu alu Albei de susu Augustinu Ladai prin a carui staruintia 40 comune din comitatulu acel'a inca in 3 Oct. 1863 prin obligatiuni private se deoblegasera a contribui la fondulu Asoc. in cativa ani anumiti, pre facare anu cate o rata de 2, 5, 6, 10 fl. v. a. si pre numitulu anu si respunsera ratele deobligate: se se pottésca, cá colectoriu alu Asoc. denumitu in siedinti'a comitetului din 6 Oct. 1863 (§ 60), a starui pentru incassarea si tramiterea rateloru deobligate din partea aceloru comune, intre cari se numera si comunele, despre cari face aratare D. prot. alu Hedvigului. —

§ 32. Secret. face propunerea, cá conformu decisiunei aduse in siedinti'a a II-a adunarei gen. a Asoc. tienuta in an. tr. la Abrudu p. XXIII se se denumésca o comisiune dintre membrii comitetului, cari pana la siedinti'a viitória se prelucre unu proiectu pentru bugetulu Asoc. pre anulu viitoriu 1866/7, — totu in legatura cu acest'a face secret. propunerea si pentru elaborarea programului pentru adunarea generala viitória. —

Conclusu. Pentru prelucrarea disulviu bugetu se denumesce o comisiune in persónele DD. Pavelu Dunc'a, Nicolau Popea, cas. Constantinu Stezaru si secr. II. I. V. Rusu, cu aceea insarcinare, cá elaboratulu resp. se-lu astérna la viitórea siedintia a comitetului, si totu asta comisiune se pregatésca si proiectulu de programu pentru viitórea adunare gen. si de odata se-lu astérna. —

§ 33. Andreiu Cosm'a ascultatoriu de drepturi in II-lea anu la universitatea regia din Pest'a, unulu dintre tinerii concurenti la stipendiele Asoc. pre bas'a documenteloru produse, se róga cá se i se confere se lui restulu din stipendiulu anuale de 100 fl. v. a. ce l'a avutu repausatulu juristu Procopiu Laz'a. —

Conclusu. Comitetulu avendu in vedere progresulu laudabilu si meseritatea tinerulu suplicante, carele nu se bucura de nici unu ajutoriu altulu, se vediù indemnatu ai conferi restulu de 50 fl. v. a. din stipendiulu de venititu in vacantia prin mórtéa juristulu Procopiu Laz'a. —

§ 34. D. Stefanu Popu, auditoriu de stiintele pedagogice in Prag'a avendu de cugetu a edá unu opu agronomicu si lipsindui spesele necesarie, se róga de comitetulu asoc. cá selu ajutore cu o suma de 150 fl., v. a. indetoranduse a refundá acésta suma séu prin ecsemplarie tiparite séu prin bani, dupa vinderea ecsemplareloru.

Conclusu. Comitelu asoc. desi simte adencu importantia si necesitatea unei carti agromonice bune si acomodate cerintieloru poporului romanu, si de si intempiu cu placere orice incercare de progresu pre terenulu agronomicu: totusi avendu in vedere § 32 lit. e, din statutele asoc. nu se afla in pusetiune a puté asemná numitului suplicante cerutulu ajutoriu, ce se i se face prin resolutiune cunoscuta.

§ 35. Rvn. d. vice presiedinte Tim. Cipariu cere a i se dá facultatea de a primi din bibliotec'a asoc. actele academiei stiintieloru din Vien'a si anume sectiunea istorica, pentru intrebuintiare. —

Conclusu. Se insarcineza d. bibliotecariu alu asoc. a compune o consemnatiune despre actele tinátore de sectiunea istoric'a, si dupa ce tramitienduse insemnatiunea se va subscrie si din partea dlui presiedinte cu adausu de primire, se se espedeze numai decatu actele cerute prinu ecspresulu celu va tramite si acést'a consemnatiune se se pastreze in archivu.

§ 36. Secret. presentéza conto dela directiunea tipografiei archidieceesane pentru tiparirea conspectului despre membrii asociatiunei transilvane in 1000 ecsemplare din cate 7 cóle statátore.

Conclusu. Comitetul asemnara lacas'a asoc. solvirea acelu conto sunatoriu despre 149 f. 50 xr. pretiulu pentru acelea ecsemplare, precum si pentru brosiurarea acelor'a

§ 37. Cu asta ocaziune, dapa ce conformu determinatiunei comitetului din siedinti'a tenuta in 5 Dec. 1865 § 81. conspectulu despre membrii asoc. e a se impartii gratis fia carui membru alu asoc. se pune intrebarea ca cum s'aru puté tramete dloru membri fara de a se causá spese insemnate pentru asoc.

Conclusu. Comitetul in interesulu crutiarii speseloru asoc. a incunosciintia pre calea diurnaleloru romane pre respec. dd. membri despre esirea la lumina a numitului conspectu, rogandui totu deodata a se ingrigi pentru primirea acelu'a dela cancelari'a asoc., mai alesu inse resp. dd. colectorii sunt pottiti a face dispositiunile necesarie, dat'a ocaziune, cá acestu elaboratu infacisietoriu despre starea actuala a asoc., se póta strabate in tóte partile, pre unde exista vreunu membru de alu asoc.

§ 38. Se presentéza conspectulu casei asoc. despre interesele intrate la fondulu asoc. dupa coponii din 1 Maiu a. c. dela obligatiunile urbariale banatiane si unguerene, care facu sum'a 19 f. 53 cr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 39. Se presentéza altu conspectu alu asoc. despre interesele intrate la fondulu asoc. dupa coponii dela obligatiunile de statu, care facu sum'a 9 f. 73 cr. in b. n. si 12 f. in argentu.

Se ia spre sciintia.

§ 40. Se raportéza despre banii incursei la fondulu asoc. dela siedinti'a din urma a comitetului pana in presente si anume:

a) prin Escel. S'a dlu Metropolitu si presiedinte alu asociat. Andreiu Baronu de Siagun'a s'a transpusu la fondulu asoc. unu legatu alu dlui negutiatoriu in Pest'a, repausatu Ioanu Mutfski sum'a de 250 fl. v. a.

b) Prin d. Prot. Ioanu Petricu dela dlu negut. in Brasiovu Georgie Ioanu Teclu s'a primitu cá legatu din partea dlui negociat. Georgie Ancanu 90 f. v. a.

c) prin d. Prot. in Boosi'a Alimpiu Barboviciu s'a tramesu cá tacsu pre an. cur. pentru dsea, si pentru d. Protop. Sim. Bocsi'a 10 fl. v. a.

d) prin zeloulu jude primariu in comit. Cetatei de balta, si totu odata col. alu Asoc. Iosefu St. Siglutiu s'a transmisu la fondulu asoc. ca colecte. dela 6 comune din Comit. Cetatei de balta 135 f. 23 cr. v. a.

e) Deadretulu la cas'a asoc. a intratu a) dela dd. I. V. Rusu si Const. Stezaru pentru cate unu ecsempl. din actele ad. gen. V. a. 60 cr. v. a. = 1 f. 20 cr. v. a., b) dela Il. s'a d. vicepresiedinte alu tablei reg. Ioane Cavaleriu de Alduleanu cá tacsu de m. ord. pre an. cur. 5 f. v. a. o) dela d. c. r. Capitanu Const. Stezaru iarasi cá tacsu de m. ord. pre an. cur.

5 f. v. a., d) dela d. Dr. Nic. Stoi'a pentru 1 ecsempl. act. ad. gen. V. 60 cr. a.

Cu acesteu siedinti'a comitetului asoc. sa inchia. Sabiu in 8 Maiu c. n. 1866.

Petru Manu m. p.

Ioane V. Rusu
Secr. II.

Unu resunetu la respunsulu D. protop. Michale Crisanu din Sz. Reginu, esitu in „K. Közl.“ si „Gaz. Trans.“

(Capetu din Nr. tr.)

Imputi Dle protopopu corespondentelului din Turd'a, ca sub masc'a nationalitatei a rapitu averea dela romani si acum voiesce a le róde si ósele. Eu nu voiescu, de s'a intemplatu ceva smintela, se desculpu gresial'a altuia, ca-ce sciú, ca nimene dintre muritori nu e, carele se nu aiba gresieli, inse cutediú ou tóta certitudinea a intari, ca manatoriile ca i le imputa Dlu prot. in celu mai mare gradu sunt esagerate. Cá se potu respinge acésta ar trebui se atingu nu numai organizatiunea judecatoréscu in genere, ci chiaru se atingu si unele personalitati, ar trebui se aratu, cu corespondentulu din Turd'a tocmu pentruca a luatu parte asia activa la conducerea causei nationale in 1861, 1863 etc., a trebuitu se vina in ochii partitei Dlui Mich. Crisanu uritu si urgisitu; — de aci vine dara, ca pre candu unii isi castiga causele sale in instantiile mai de diosu, corespondintele din Turd'a e silitu cea mai mare parte din procesele sale ale aterne pre calea apelatiuniloru pana la trib. supr. in Vien'a. — Astépta dóra publiculu romanu, cá cineva se'i póte procesele depomana? Nu, nici decatu, ci romanii, cari sciú impregiurabile si cunoscu ómenii, cu carii traiescu, sunt convinsi, ca atate apelatiuni cate sunt de lipsa se se face mai alesu in cause urbariali, in care interesele se crucisiera atatu de cumplitu, nu se potu face fara bani, de unde urmésa, ca spesele relative inca trebue se fia marisioare. Apoi te intrebú eu pre Dta Dle prot., óre Dta esti vre unu santu fara de argintu, cum fú Cosma Ermoleu si Samson etc.? Oh nu, acésta o scie mai bine turm'a de Dta pastorita, cu cata fidelitate porti socotelele besericiiloru, ci despre acésta au se judece Blasianii, nu noi, carii nu ti cunoscemu urmele deplinu.

Nu este adeveratu ca corespondintele din Turd'a ar fi setosu de sangele bietului romanu, ca-ce ar fi cu neputintia, cá unu tiranu sugatoriu de sange omenescu totusi se nutrésca atate simtiri nobile ómenesci si preferenter nationale, precum acele se afla concentrate in corespondintele din Turd'a. Ci Dlu prot. urmésa manier'a unguiloru, carii din causele susu insemnate l'au defaimatu si pana acum destulu de greu, ér' mai alesu pentru proieptele din diet'a 1863 si 1864.

In ererii unui tiranu si sugatoriu de sange nu se-ar fi potatu concepe neci ide'a acea, oa in Turd'a se se infintiase unu oomitetu spre adunarea midilóceloru de trainu pentru locuitorii muritori de fóme din comitatulu Turdei; acea idea e a corespondintelui, si ea facunduse trupu, astadi se afla mii de familii pe Campia si impregiuru, carii prin activitatea acelu comitetu fusera rapite din ghiarale perirei, si Dta Dle prot. contribuitai ceva, déca 'ti iubesci asia multu natiunea?! Catu sciú ou nimicu, deoi credinti'a Dtale fara fapte bune e mórtá. —

Dici mai incolo Dle prot.! cá causa nationale se o indrepte intieleginti'a sanatósa si nu nescari venetici aventurosi. Acésta este si dorirea nóstra, ca caus'a nationale se nu devina jocaria in man'a unora ómeni patimasi, pleni de isbande personale, ignoranti, apoi in urma si neciopliti; inse te intrebú, ca carii intieleginti sunt sanetosi si carii sunt nesanetosi? Iai cautatu la pulsu pe toti? Ai darulu acela se scii mirosi dintr'o margine de tíera pana la ceea alta, cá de securu se poti dice ca care e sanetosu si care nu? Intieleginti'a sanetosa sunt toti fii natiunei romane fara distingere de ranguséu avere, carii isi iubescu patri'a si natiunea, deci noi nu te pricepemu ce voiesci se dici; — nu cumva te intielegi pe Dta insusi? de e asia: nópte buna!

In „Kol. Közl.“ Nr. 44 dici, ca te ai alaturatu lunga politic'a continuitatii de dreptu unguerescu, dupa ce ai vediutu, ca reprezentantii nationali nu facu nici unu bine nationaliloru loru, ci mai multu ii incarcau greutati. — Oh se dea Ddieu, cá nici odata se nuti para reu de acea politica, dar' inse noi scimú, ca continui-

tatea acea de dreptu pentru romani nu e alta de catu dreptulu de cutropire si asupraire cum fusera romanii asupriti pana la 1848. Dta voiesci acésta? Ne indoinu, déca Dta pricepi insemnarea terminului acelu politicu, ca-ce aceea nu e alta decatu lupadarea de legile facute in 1863 si 1864 singure, care sunt óre care fundamentu legale si pentru noi, si Dta si acésta voiesci a le se pune de sub pitióre? Ai facut'o, si odata te vei pomeni cu nemica.

Dici ca nu te aplici la politic'a celoru mici, ci numai la aceloru mari, cum sunt archiereii etc. vedi Dle prot., ca ai venitu in contradicere. Cum convine pretinsati continuitate de dreptu cu politic'a archiereiloru? Mergu acestia pre o calc cu Jog continuitasiu unguerescu? Au doritu acestia óre candu si óre unde Jog continuitasiu unguerescu? Nu! si éra nu! ci Dta voiesci se aibi unu bauu in dóua pungi, se te acoperi cu reverend'a archiereiloru, candu de alta parte cu faptele Dtale le surupi tóta politic'a loru. Si déca miar fi ertatu a te intrebá, in Nov. an. tr. pentru ce ai fugitu din Turd'a candu éra se diregea alegerile deputatiloru ungueri, audindu, cu Esc. D. metr. Alecsandru Sterca Siulutiu trece prin Turd'a la Clusiu si Turdenii voiescu alu primi cá pre unu parente mangaitoriu in dilele acele de necasu, déca Dta asculti de politic'a archiereiloru? Au nu se cuvinea se remani pe locu, se insociesci pe Turdeni esindu'i inainte etc.? In acésta disa a Dtale ori una ori alta e neadeveru grosu si resfaciatu.

In urma dice D. prot. Michale Crisanu, ca unii carii fusera mai inainte tirani si fusera lapadati din pana strainului s'au apucatu se scrie prin diurnale, si ca acum si de aceia scriu carii mai nainte nu sciea scrie nici numele. — Oh minunea minuniloru! adica unii scriu prin diurnale, carii mai inainte nu scia scrie — óre acésta nu e inaintare? Óre nu cetimu prin cartile besericesci. „Mari sunt minunile tale Dne, ca din pescari ai facutu apostoli si din ginte martiri etc.“ Dta vini si plesnesci in facia pre unii tineri inaintatori in cultura de ignoranti, pentruca nu au fostu in scól'a Dtale? iti sta bine? déca acei tineri scriu prin diurnale e semnu, ca au invetiatu ceva, si sciú ceva, pentruca sciú a'si pretiui literatur'a nationale si totu ce este nationale, ér' Dta? déca cantu la respunsulu Dtale me convinseiu, oa acela nici nu e conceputu de Dta, pentruca Dta nu esti instare a serie 2 siruri, cá se nu faci 10 greseli ortografice. Asemene lumea dice, ca celu din „Közl.“ ti l'a facutu unu procuratore unguuru din Reginu, ce se dovedesce si cu aceea, oa in respunsulu romanescu nu pomenesci de Jogfolytanóság, fara numai in celu unguerescu.

Déca nu voiesci se asculti de nescari ómeni mici si necunoscuti, bataru asculta de Pavelu apostolulu, carele asia dice intr'o scrisóre catra Corinteni: Moise facunduse mare s'a lapadatu a se numi fecioru fetei lui Faraonu, si mai bine a voitu a patimi cu poporulu lui Ddieu, decatu a gusta dulceti'a pecatului trectatória. A-cesta sa lapedá farau pentru Israelu, fa si Dta asemenea si te vei salva. A. B. e.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 12 Maiu. Joi in 10, cu tóte ca multi deputati inca nu sosisera se deschise adunarea extraordinaria a Romaniei prin mesagiulu loootentiei, in care se espune necesitatea si scopulu actului de 11/23 Febr. ad. realisarea Principialoru unice salutarie pentru statu: implinirea vointiei nationale generale, care sunt sustienerea unirii sub principe strainu, alesulu principe Carolu I., care a primitu corón'a. Mesagiulu fú primitu cu aplausu; la vocea „uni-e“ resuná sal'a din tóte partile. Dupa aceea adunarea incepú a se constitui luandu inainte verificatiunile, dupa a caroru finire se voru propune actele diplomatice inschimbate in caus'a Romaniei incependu dela 11 Febr., cu care ocaziune se va decide apoi si ordinaluminte primirea serbatésca a unirii sub principe strainu, dupa cum se primi prin aplause la deschiderea dietei si cetirea mesagiulu nu numai de oatra cei fosti de facia, ci si de o multime alti, cari prin telegrame si dederu votulu la acésta.

Dechiaratiunea, ce veni dela conferintiele dela Parisu in tecstulu, ce lu vomu vedé mai diosu, precum si franc'a dechiarare a Portei, ca nu va suferi o decidere contraria drepturiloru

ei de suveranitate a rouratu o mána de seriositate asupra entusiasmului membrilor adunarii, care nu póte se nu si afle feicitoriulu resultatu in deciderile viitórie. —

Declaratiunile Conferintiei sub data de la Paris, 2 Maiu 1866.

Guvernulu provisoriu din Bucuresoi, pro vocandu printrunu plebiscitu recentu numirea unui principe strainu, a contravenitu conventiunei din 19 Augustu 1858, care, prin articolulu 12, defera adunarei alegerea hospodarala.

Conferinti'a decide, referendu se la resolutiunea s'a de la 4 ale acestei luni, ca ingrijirea d'a rezolva cestiunea mantinerii unirei trebue se fie lasata adunarei ce se va intruni.

Déca majoritatea, séu a deputatiloru din Moldova séu din Valachia, ar cere-o, unii séu ceilalti ar avea facultatea de a vota deosebitu.

La casu candu majoritatea séu din Moldova séu din Valachia s'ar pronuntia contra unirei, acelu votu aru avé de consecintia separarea ambeloru Principate. Acésta cestiune deslusindu se, adunarea va procede la alegerea hospodarala care, dupa art. 13 alu conventiunei, nu póte cadé de catu pe unu indigenu.

Consulii sunt insarcinati de a veghia intr'unu acordu comunu la liber'a emitere a voturiloru si a semnala indata conferintiei ori ce atingere 'i se va aduce.

Acésta declaratiune se tramise pelunga urmatórea comitiva :

Domnule Ministru,

Conferinti'a insciintia de evenimentele ce de curendu s'au petrecutu in principate, a socotitu necesaru a face declaratiunea anecсата, declaratiune pe care sunt insarcinatu de a o remite in copia guvernului provisoriu din Bucuresoi.

Dorinti'a conferintiei este de a lasa Principatelor-Unité tóta libertatea de actiune compatibila cu engajamentele internationale pe care este chiamata a le face a se respecta.

Conferintiei ei place a crede ca guvernulu provisoriu intielege bine-voitórele séle intentiuni in privinti'a loru si ca adunarea va conforma actele séle cu sensulu declaratiunei.

Afara de acestea, sunt insarcinatu a invita pe guvernulu provisoriu d'a insera in diariulu oficialu teestulu documentului aici alaturatu.

In consecintia, amu onóre a ve ruga se binevoiti a provoca publicatiunea oficiala a acelu documentu si a me informa despre inserarea sa in Monitoru.

Binevoiti etc. etc.

„Locoteninti'a Domnesca a Principatelor-Unité Romane la toti de facia si viitori sanetate!

Asupra reportului Dnui ministru culteloru si instructiunii publice sub N. Avendu in vedere regulamentul pentru formarea societatii literarie romane promulgata prin decretulu nostru sub Nr. 582. Apretinindu recomandatiunea ce ni-se face; am decretatu si decretamu :

Art. I. Sunt numiti membri ai Societatii Literarie Romane pentru cultur'a limbii: Dnii Dr. Iosifu Hodosiu, Alecsandru Romanu din Marmati'a (Ungari'a); Timoteu Cipariu, I. G. Munteanu, Georgiu Baritiu din Transilvania; Mocioui, Vincentiu Babeiu din Banatu; Alecsandru Hurmuzachi, Ambrosiu Dumitrovitia din Bucovin'a; Alecsandru Hajdán, cav. Stamate, Stregescu din Basarabi'a; Carageni, Casacovitiu din Macedoni'a.

Art. II si celu de pre urma. Ministrulu secretariu de statu la despartimentulu culteloru si instructiunii publice, este insarcinatu cu executarea acestui decretu. Datu in Bucuresoi, la 22 Aprile 1866. (Semnati Haralambu, L. Cargari, generalu N. Gulescu. Ministrulu culteloru si instructiunii publice C. A. Rosetti. Nr. 698 pentru conformitate G. B. Sciurescu. Vidimus: Directoriu generale la culte si instr. publ. V. Alecs. Ureche. (L. S.)

Situatiunea. Cu tóte ca inca nu s'a ruptu ultim'a fibra din firulu sperantiei de a se mediuloci o invoire fara versare de sange prin seriós'a intrevanire a celorulalte poteri cari recomenda partiloru litipace si primirea congresului; totasi incordarile totu mai crescu. Franci'a, si ce e mai multu, ca si Austri'a se dico a fi aplecata pentru congresu, care impregiurare facú de si agio, care suiá in calopu mai scadiu. Lasandu la o parte coniecturile pentru cederea Venetiei

si desdaunarea Austriei la Dunare, din tóte actiunile ce se continua noi nu potemu spera restituirea pacii fara unu resbelu flagrantu, fiindca armarile din tóte partile si in tóte statele Europei au luat o dimensiune pré impunatória d. e. in Austri'a se redica si alu 5-lea batalionu la tóte regimentele, ceea ce mai imultiesce armat'a cu vre-o 80,000 si spesele cele enorme de unu milionu si mai bine pe di fara calculu inca nu s'ar face. — Prusi'a s'a armatu din talpi pana in oresoetu; si pertractarea in privinti'a desarmarii s'a intreruptu chiaru prin depesi'a Austriei din 4 Maiu, in care Austri'a declara, ca are de a se luptá nu numai pentru integritatea imperiului, ci si pentru securitatea teritoriului federatiunii germane in contra ofensivei Italiei, de aceea Austri'a nu póte desarmá. Dara si apararea tractatelor din 1815, care eschidu dela tronu totodéuna famili'a Napoleóna, de cari se tiene Austri'a si Rusi'a —, ea nu lasa dupa sine neci o umbra de sperantia de pace, pentruca Napoleonu a declarat la Auxere, precum scimu, desfiintierea acteloru congresului dela 1815, pentru ceea ce tóta diurnalistic'a Franciei pledésa, ér' Prusi'a si Itali'a gratulara pentru acésta imp. Napoleonu. — L. Clarendon declará in cas'a de susu a Angliei, ca nu va luá parte neci directa neci indirecta la acésta pornire, ér' camer'a Italiei cu 203 in contra la 48 voturi a primitu proiectulu de lege, care impoteresce regimulu cu putere estraordinarie pentru securitatea publica. Se mai adaugemu, ca aristocrati'a pretotindinea in Austri'a vintre a redicá batalióne de voluntiri, pana si dintre secui vréu a pune vre-o 4 batalióne pe pitioru, déca le va succede si potemu sci unde ne aflamu. — Altuceva mai importantu nu avemu de a referá.

Despre puterea testamentului repaus. Episcopu de Buzeu Filoteiu.

III.

Remane acum, domnii mei, sa aruncam o privire, dar fórte repede, si asupra consecintieloru morali si juridice, ce ar resulta necesarimente din teoria, ca legile speciali bisericesci n'ar fi obligatorie pentru noi, si ca aru fi ertat, calugariloru, precum si altora, totu ce nu opresce anume legea lui Caragea, de si aru fi opritu prin alte legi speciali, fia si mai vechi de catu Caragea.

Numai pentru ca oodicea Caragea tace, calugarii si arhieriei aru avea ei dreptulu nemarginitu de a testa? Insa, codica Caragea tace si despre surdo muti si despre criminali. Aru puté óre acestia testa fóra de nici o marginire? Sciu bine ca codica criminala privésa pre oriminali de dreptulu de a testa; noi insa suntemu judecatori civili, si codica Caragea nui opresce de a fi ohidiesi, nui opresce de a se face carciunari séu actori. Ei bine, numai pre acestu temeiu, amu recunósce noi óre de legali, de valide, actele ce aru incheia ei póte, in asemeni afaceri? si n'amu fi óre datori de a consulta si legile speciali carii oprescu dela asemeni urmari? Si mai multu: conformandune acestei teorie, aru trebui sa devoramu paua si absurditatea oa un calugaru se póte insura. Da, unu calugaru se póte insura, dupa acésta teoria de a interpreta si aplica legile. Codica Caragea (part. III, cap. XVI) nu numera calugaria nici intre cauzele despartirei. Sa nu mi se aduca inainte lit. d. § 6 dela acestu capu, pentru ca éta cum suna: candu barbatulu séu nevastá voru vré se se calugarésca, sunt slobodi a se desparti. Sunt slobodi, nu va sa dica, sunt datori, facultatea nu implica necesitatea. Dar' se dicemu ca voru usa de acésta facultate, si se voru desparti; cine iar putea impedece, dupa legea Caragea, de a se casatori a dóua óra? Ei bine, am recunósce noi óre asemine casatoria in efectele ei civili? Dupa teori'a ce combatemu, negresitu ca dá. Éta, domniloru, consecintiele necesarie la cari ne scóte asemine teoria. Mai incolo, legea Caragea nu opresce pre calugari, nici pre calugaritie, de a avé copii naturali, cu atatu mai pucinu 'i eschide pre acestia dela partea loru legitima. Asia daru, daca vomu incheia legile speciali bisericesci, dupa codica Caragia amu fi costrinsi de a admite tóte aceste consecintie, pre catu de nejuridice pre atatu de immoral. Cá se tac despre aceea, ca

cu acésta teoria amu consacra risip'a averei bisericiei, jafulu celoru sante, cum dic canónele. Nu, domnii mei, nici odata nu vomu suferi noi, ca votulu, juramentulu castitatii si paupertatii, facutu cu solemnitate in bisericu, se se declare séu se se considere cu atata usurintia de nulu in pretoriu. Las' se se desfiintieze mai antsiu aceste voturi daca cei in dreptu aru gasi cu cale de a le desfiintia. Noi suntemu judecatori, nu suntemu legislatori.

Inalta Curte!

Daca tóte argumentele ce amu adusu pana aici, totu n'aru avé destula tarie; dati mi voie, ve rogu, se mai aducu unulu, cu care apoi voiu si incheia, unu argumentu, ve potu asigura. nici de cum teologicu, nici canonicu, ci curatu civilu, pre care, spre mai buna intielegere, 'l voiu ilustra prin un esemplu comercialu.

Iata se forméza o societate comerciale, de diece, de o suta, ori si mai multe sute séu mii de membri. Toti 'si punu averea in comunu in folosulu societatii. Totu ce membrii casciga, casiga in folosulu societatii. Asia suna tocméla. Sper ca asemine tocméla o aru respecta tóte judecatorielle; si daca vre unulu din membri aru dispune asupra acestei averi, séu in viétia séu prin testamentu, in pagub'a societatii: dispositiunea s'ar anula, testamentulu s'aru nimici; si acésta, pana la desfacerea societatii.

Ei bine! manastirea, bisericu, nu este si ea o societate, dumnedieésca, 'si are si ea toméla s'a. Unulu din puntele tocmelai suna: totu ce casciga calugarulu séu episcopulu in calitate s'a de calogaru séu episcopu este a manastirei séu episcopiei, afara de cele cascigate prin legatu séu dar. Iata tocméla, iata si dovada tocmelai, legea bisericésca, ale carei conditiuni le au primitu fiecare calugaru si episcopu intrandu in acésta societate. Vedeti ca numai invoc legea bisericésca, cá dreptu canonicu, ci cá conditiunile unei tocmeli. — Inse, éta un episcopu, fericitulu episcopu alu Buzeului, présantitulu Filotheu, care totu ce a cascigatu, a cascigatu sub nume de episcopu, chiar si léfa sa, subu nume de episcopu; despre care nu s'a doveditu, ca un singuru banu aru fi avutu prin legatu séu dar; iata acestu episcopu la mórtea s'a instrainéza averea prin testamentu. Incontra acestui testamentu vine astadi biseric'a inaintea dvóstra, si cu toméla in mana dice: dupa tocméla averea era a bisericiei, nu era a episcopului, episcopulu nu avea dreptu sa o testeze, oa nu o avea cascigata prin legatu neci prin dar; unu testamentu care dispune despre o avere ce nu apartine testatorului, nu e bunu, chiaru dupa legea lui Caragea: éta tocméla nóstra, ce sta inca in tóta puterea, pentruca societatea nu e inca desfiintia; ceremu, spargeti testamentulu, si datine averea instrainata.

In numele acestei bisericiei, vine de ve rogu si eu, dati si ei aceea ce n'ati putéa refusa unei societati comerciale. Am disu.

Apa minerala de Tür.

In Blasiu la subscriisii este depositu generalu de apa de Tür, si primescu comisiuni despre acésta in totu tempulu.

Totu odata facu cunoscuta onor. publicu, ca banii pentru apa de Tür singuru numai la dinsii sunt a se adresa.

Preturile loco Blasiu:

100 sticle pline, astupate, providute cu capsule de plumbu si cu vignete . . . . . fl. 14.—
1 lada góla, pentru 50 sticle (pachetaria gratis) fl. 1.50
1 „ „ „ 25 „ „ „ „ „ „ fl. —.85
pentru implerea unei sticle la isvoru . . . . . fl. —. 2.
Blasiu 12 Aprile 1866.

3-3 **Beniaminu Fülep & Comp.**

Cursurile la bursa in 15. Maiu 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 23 cr. v.
Augsburg	—	—	129 „ 50 „
London	—	—	128 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 50 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	54 „ 75 „
Actiile bancului	—	—	662 „ —
„ creditului	—	—	126 „ 50 „

Obligatiile desarcinarii pamentului in 10. Maiu 1865:

Bani 53.50 — Marfa 54 —